

memo aan de gemeenteraad

aan de gemeenteraad
dossiernummer 5577
onderwerp septembercirculaire 2021

van het college van burgemeester en wethouders
datum 2 november 2021

memo

Voorliggend analyse van de septembercirculaire 2021 wordt ter kennisneming aangeboden.

1. Inleiding

Meestal verschijnen elk jaar drie circulaires met betrekking tot het gemeentefonds; in mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar af. Bijzonderheid in 2021 was de maartbrief waarin de gemeenten tussentijds werden geïnformeerd over de coronacompensatie van het Rijk via het gemeentefonds.

De belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire zijn:

- Een voorschot op de onderschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF) plafond 2021 levert Gouda incidenteel € 1 miljoen op.
- De uitkering van het restant van de middelen voor de acute problematiek jeugdzorg. Voor Gouda betekent dit een bedrag van € 216.000.
- De accressen vanaf 2022 zijn bijgewerkt op basis van de regels van de huidige normeringsmethodiek. Voor Gouda betekent dit een meevaller van ongeveer € 3 miljoen structureel per jaar.
- De oploep van de opschalingskorting in het jaar 2022 wordt incidenteel geschrapt. Een voordeel voor Gouda € 1,2 miljoen.
- De incidentele compensatie van landelijk € 1,3 miljard voor de tekorten jeugdzorg voor het jaar 2022. Gouda krijgt € 5,3 miljoen.
- Daarnaast worden voor diverse onderwerpen coronacompensatiemiddelen beschikbaar gesteld.

2. Resultaten doorrekening septembercirculaire

De doorrekening van de circulaire leidt voor alle jaren tot hogere inkomsten dan verwacht op grond van de meircirculaire 2021.

bedragen * € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
Meeropbrengst september t.o.v. mei	2.883	9.926	3.009	2.974	3.361

De bedragen zijn niet vrij beschikbaar, maar moeten gecorrigeerd worden vanwege (nieuwe) taken voor de gemeente of (geoordeelde) bestedingen etc. Zie daartoe het volgende overzicht.

2.1 Taakmutaties en oormerken

In het overzicht staan de meeste bedragen met een min-teken. Dat betekent dat de middelen voor het aangegeven doel beschikbaar moeten blijven en daarom in mindering worden gebracht op de bovengeschetste meeropbrengst van de septembercirculaire. Bij de regelingen Beschermd Wonen en Participatie staan positieve bedragen. Dat betekent dat de eerder toegekende bedragen naar beneden zijn bijgesteld, dus een taakstelling.

bedragen * € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
P3: EPBD-III	-7	0	0	0	0
P4: Beschermd Wonen (IU)	10	448	513	517	510
P4: Maatschappelijke opvang (DU)	-12	-30	-30	-30	-30
P4: Participatie (IU)	38	37	59	80	104
P4: Rijksvaccinatieprogramma mannen HPV	0	-12	-12	-12	-12
P4: Vrouwenopvang (DU)	-14	-14	-14	-14	-14
P4: Aanpak laaggeletterdheid (DU)	0	-128	-141	-154	0
P8: Breed offensief (met arbeidsbeperking a/h werk)	-64	0	0	0	0
P8: Corona steunpakket (naar AR)	-1.116	-430	0	0	0
P8: Gezond in de stad (DU)	0	-98	0	0	0
P8: Jeugdzorg (Gouds aandeel in € 1,3 miljard) (naar AR)	0	-5.326	0	0	0
P8: Landelijke structuur interventieteams	0	-10	-10	-10	-10
P8: Toezicht en handhaving gastouderschap	0	-29	-29	-29	-29
TOTAAL	-1.164	-5.592	336	347	518

N.B.

In de inleiding van deze raadsmemo is gewezen op de € 216.000 die met deze circulaire beschikbaar komt als restant uitkering voor de jeugdzorgproblematiek. Met de meicirculaire van dit jaar heeft Gouda voor dit onderwerp al € 1,7 miljoen ontvangen. Bij de verwerking van de meicirculaire in de 3e begrotingswijziging 2021 (besluitvormende raad 10 november a.s.) wordt voorgesteld een deel van dit bedrag in te zetten en het grootste deel vrij te laten vallen. In lijn met deze werkwijze past het om ook de € 216.000 uit de septembercirculaire vrij te laten vallen en derhalve niet te oormerken. Zodoende is het bedrag niet vermeld in bovenstaand overzicht.

P3: EPBD-III

De algemene uitkering wordt in 2021 verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). Voor Gouda betekent dit € 7.000. De bedragen voor 2022 en verder worden in een volgende circulaire bekend gemaakt.

P4: Beschermd Wonen (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wijzigt hoofdzakelijk als gevolg van de openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor mensen met een psychische stoornis per 1 januari 2021. De kosten hiervoor hoeven dus niet meer door Gouda te worden betaald, maar het betekent ook dat Gouda vanaf 2022 jaarlijks ongeveer € 0,5 miljoen minder inkomsten ontvangt. De middelen die Gouda ontvangt uit de voormalige integratie-uitkering Sociaal domein (zoals voor beschermd wonen) zijn gelabeld voor aanwending binnen dit specifieke aandachtsveld.

P4: Maatschappelijke opvang (DU)

De verdeling voor 2021 en verder is ten opzichte van de meicirculaire 2021 gewijzigd door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven. De omvang van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wijzigt niet. De middelen voor Maatschappelijke opvang zijn gelabeld voor aanwending binnen dit specifieke aandachtsveld.

P4: Participatie (IU)

Het UWV voert structureel de no-riskpolis uit voor de gehele gemeentelijke doelgroep banenafspraken en nieuw beschut werk. Dit jaar bleken de uitgaven van het UWV aan de no-riskpolis hoger te zijn geweest dan aanvankelijk geraamd. Het UWV wordt hiervoor gecompenseerd middels een uitname uit het gemeentefonds.

De middelen die Gouda ontvangt uit de voormalige integratie-uitkering Sociaal domein (zoals voor participatie/WSW) zijn gelabeld voor aanwending binnen dit specifieke aandachtsveld.

P4: Rijksvaccinatieprogramma mannen HPV

Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Ten behoeve van deze taakuitbreiding ontvangt Gouda jaarlijks € 12.000. De uitvoering vindt plaats door de RDOG.

P4: Vrouwenopvang (DU)

Wat betreft de verdeling zijn voor het jaar 2020 en 2021 ten opzichte van de meicirculaire 2021 de aantallen eenheden van de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde aantallen voor 2021 zijn ook bij de berekeningen voor latere jaren gebruikt. De middelen voor vrouwenopvang zijn gelabeld voor aanwending binnen dit specifieke aandachtsveld.

P4: Aanpak laaggeletterdheid (DU)

In de septembercirculaire 2019 zijn voor de periode 2020-2024 middelen beschikbaar gesteld voor de meerjarige aanpak van laaggeletterdheid. In de huidige septembercirculaire zijn actuele maatstafgegevens voor de verdeling van 2022 beschikbaar gekomen en verwerkt. Daarnaast zijn voor 2023 en 2024 ramingen opgenomen.

P8: Breed offensief (met arbeidsbeperking a/h werk)

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om op die manier meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is vanwege de demissionaire status van het kabinet controversieel verklaard. Een deel van de activiteiten is echter niet afhankelijk van een wetswijziging en kan toch worden uitgevoerd. Voor Gouda komt daarmee in 2021 eenmalig € 64.000 beschikbaar.

P8: Corona steunpakket (toevoegen aan algemene reserve)

Als onderdeel van het 5^e pakket aan compensatiemaatregelen voor de coronacrisis ontvangt Gouda in 2021 € 1,1 miljoen en 2022 € 0,4 miljoen uit het gemeentefonds. Zie bijlage 1 voor de betreffende onderwerpen en bedragen.

P8: Gezond in de stad (DU)

Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) wordt voortgezet in het jaar 2022. Voor genoemd jaar komt voor Gouda € 98.000 incidenteel beschikbaar.

P8: Jeugdzorg (Gouds aandeel in € 1,3 miljard) toevoegen aan algemene reserve

Eind juni zijn gemeenten geïnformeerd dat het kabinet voor 2022 incidenteel € 1,3 miljard extra beschikbaar stelt ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Hierin is ook meegenomen dat gemeenten uitvoering geven aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen op de jeugdzorguitgaven opleveren. Voor Gouda levert dit eenmalig € 5,3 miljoen extra inkomsten op. Vanwege het feit dat het college c.q. de raad in een eerder stadium al voor 2022 een fors hoger bijdrage van € 7,8 miljoen heeft begroot voor jeugd – in het kader van realistisch begroten – stelt het college nu voor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

Zie ook het onderstaande overzicht waarbij de tekorten voor Jeugd en Wmo zijn meegenomen in de claim van € 24,6 miljoen die bij het Rijk is ingediend.

	2020	2021	2022	2023	2024
Budget (o.b.v. vastgestelde begroting)	19.729.048	19.026.626	19.277.483	19.290.595	19.290.595
Prognose	24.777.049	26.635.328	27.034.858	27.440.381	27.851.986
Oorspronkelijk tekort	-5.048.001	-7.608.702	-7.757.375	-8.149.786	-8.561.391
Bijgestelde prognose door gemeentelijke inspanning	24.777.049	26.458.749	25.110.689	22.655.048	20.978.437
Resterend tekort	-5.048.001	-7.432.123	-5.833.206	-3.364.453	-1.687.842
Voogdij/18+		-1.200.000			

P8: Landelijke structuur interventieteams

In de Landelijke Structuur Interventieteams (LSI) werken gemeenten samen met andere overheidsorganisaties ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude etc. Voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van projecten binnen de LSI ontvangt Gouda vanaf 2022 jaarlijks € 10.000.

P8:Toezicht en handhaving gastouderschap

Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang ontvangt Gouda vanaf 2022 jaarlijks € 29.000 in de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

3. Netto-resultaat van de septembercirculaire voor Gouda

Na het oormerken van relevante bedragen kan het netto-resultaat van de circulaire worden berekend. De uitkomsten staan in onderstaande tabel. Voor alle jaren is sprake van een positief bedrag.

bedragen * € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
Effect septembercirculaire op financieel perspectief	1.719	4.335	3.345	3.321	3.879

Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat ook wordt voorgesteld om de ontvangen middelen voor jeugdzorg (€ 5,3 miljoen in 2022) toe te voegen aan de algemene reserve.

De septembercirculaire wordt verwerkt in de 4^e begrotingswijziging 2021 en in de 1^e begrotingswijziging 2022-2025 (raadscyclus december 2021). Beide begrotingswijzigingen zijn gericht op de technische bijstelling en actualisering van de verschillende jaarschijven voor een soepeler jaarafsluiting 2021 respectievelijk als verbeterde basis voor de coalitie-onderhandelingen 2022 en niet als tussentijdse inhoudelijke aanpassing van de huidige beleidskeuzes.

Bijlage 1 – coronacompensatiemiddelen in de septembercirculaire 2021

Coronacompensatie bedragen x € 1.000	2021	2022
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	840	
Buurt- en dorpshuizen	47	
Lokale cultuur	229	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden		61
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden		179
Gemeentelijk schuldenbeleid		127
Bijzondere bijstand		63
Subtotaal:	1.116	430